

DIN NOU DESPRE ALCOOL ȘI ALCOOLISM

Istoria băuturilor alcoolice arată că acestea au însoțit omul întotdeauna și pre-tutindeni, din epoca preistorică până în timpurile noastre.

Termenul de *alcoholism* a fost propus de medicul suedez Magnus Huss, fiind definit prin totalitatea efectelor nocive produse de consumarea îndelungată a băuturilor alcoolice. Alcoholismul a devenit o problemă majoră din momentul în care alcoolul a fost produs pe scară industrială, devenind astfel accesibil populației. Alcoholismul contemporan, în plină creștere, se datorează îndeosebi ingerării băuturilor distilate, ceea ce îl deosebește de intoxicația alcoolică cronică din antichitate, determinată numai de băuturi fermentate.

Marea răspândire în timp și spațiu a viței de vie, precum și a altor posibilități de producere a băuturilor alcoolice fermentate, apoi apariția distilării în Evul Mediu au determinat dezvoltarea consumului acestora, atât al celui rațional, dar mai ales al celui abuziv.

Problema consumului de alcool și îndeosebi a băuturilor spirtoase a intrat în preocupările cercetărilor științifice medicale abia în epoca noastră, odată cu descoperirea efectelor toxice pe care le exercită alcoolul asupra organismului, adică cu înmulțirea cazurilor de ciroză, gastrită și tulburări de comportament, cu creșterea numărului de băutori alcoolici și a procentului de acte antisociale comise de aceștia.

Alcoolul etilic se găsește într-o largă gamă de băuturi, cu o concentrație diversă: 3-4% în bere, 8-12% în vin și șampanie, 35-40% în țuică și lichior și peste 55% în rom și coniac. Consumarea alcoolului, sub oricare din-

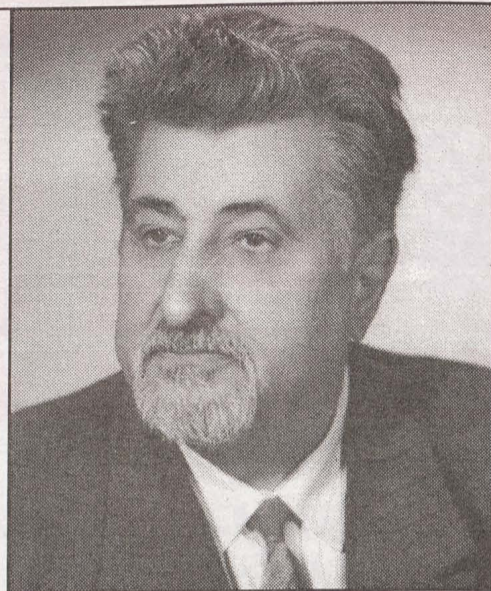
tre formele arătate, face ca el să se absoarbă extrem de rapid la nivelul mucoasei gastrice și intestinale, trecând apoi în sânge, circulând astfel prin organism, cu care prilej el impregnează toxic organele, țesuturile și celulele. La nivelul țesuturilor, alcoolul ajunge cam în jumătate de oră de la consumarea unei doze moderate. La acest nivel, în urma unor transformări chimice, se oxidează, ajungând în cele din urmă sub formă de bioxid de carbon și apă, care se elimină.

Utilizat zilnic, chiar în cantități mici, alcoolul produce serioase perturbări, afectând îndeosebi ficatul, stomacul, inima și creierul. În intoxicația alcoolică acută (beția acută), pe lângă gastrita acută alcoolică, manifestată prin dureri abdominale, grețuri, vărsături, amețeli, stare generală rea, mai poate apărea și o intoxicație acută a ficatului, recunoscută după durerile din partea dreaptă a abdomenului superior, sub coastă, senzația de amar în gură și chiar febră. Cu timpul, apare o încărcare grasă a ficatului, care se mărește de volum, producând - odată cu dispariția poftei de mâncare - și vărsături biliare (amare ca fierrea). Însă efectul cel mai grav, de lungă durată, a alcoolului, este ciroza hepatică. Un alt efect negativ pe care alcoolul îl exercită asupra organismului, este acela că el „așterne patul tuberculozei”. Sub aspect neuro-psihic, alcoolul duce la tulburări mintale, la lipsa de discernământ, tendința la acte impulsive, antisociale, la dispariția simțului datoriei și al răspunderii morale, la scăderea activității nervoase superioare.

Asupra organismului femeii, alcoolul are efecte negative deosebit de grave, el fiind

cauza sterilității, infertilității, prematurității, a unor malformații congenitale și defecte neuropsihice la copii. De asemenea, la vârstele copilăriei, consumul de alcool este complet contraindicat, având efecte dezastruoase atât asupra organelor vitale, cât și asupra intelctului. De aceea, este deosebit de dăunător obiceiul unor părinți de a da băuturi alcoolice copiilor, fie chiar și îndoite cu apă, în scopul „stimulării poftei de mâncare”. Să nu uităm că cei obișnuiți de mici cu alcoolul au toate șansele să devină alcoolici la vârsta adultă. Trebuie să ținem, de asemenea, seama de faptul că o mare parte din accidente de circulație, precum și din delincvență și criminalitate își are originea în acest toxic deosebit de primejdios. Creșterea consumului de alcool determină, de asemenea, o sporire a sarcinilor ce revin serviciilor medicale și sociale, cu importante consecințe economice nefavorabile.

Combaterea alcoholismului reprezintă o acțiune complexă și dificilă, cuprinzând o serie de măsuri în cadrul cărora se îmbină rolul medicului și psihologului cu cel al familiei și comunității. Tratamentul medical are ca scop combaterea efectelor alcoolului și al substanțelor toxice produse prin modificările hepatice și renale, precum și dezobșnuirea bolnavului de a mai consuma băuturi alcoolice. Dar rolul cel mai dificil și mai important îl are familia și colectivitatea, îndeosebi în ce privește alcoholismul, dar și reeducarea alcoolicului. Acesta are nevoie de înțelegere, de o acțiune răbdătoare și perseverentă de reeducare. El trebuie convins de necesitatea renunțării la consumul de alcool, în favoarea

unor țeluri nobile ale vieții (muncă, creativitate, viață armonioasă de familie etc.).

Cu toată gravitatea problemelor legate de alcool, nu a existat niciodată o politică mondială bine coordonată și eficientă privind prevenirea acestui adevărat flagel. De aceea, specialiștii Organizației Mondiale a Sănătății consideră că trebuie abordate la scară internațională chiar și aspectele economice ale problemei, inclusiv implicațiile asupra schimburilor internaționale ale consumului de alcool și consecințele financiare ale diferitelor modalități de prevenire a alcoholismului.

Considerăm că prevenirea și combaterea alcoholismului reprezintă probleme majore de ordin medical, dar și social, etic, juridic, economic etc., în care acțiunile de promovare a sănătății și de educație pentru sănătate ocupă un loc deosebit de important.

Evident, băuturile îmbătătoare nu pot fi închise în cutia Pandorei, dar fiecare dintre noi trebuie să respecte principiul elaborat de înțelepciunea anticilor: „*uti, non abuti*”.

„MONUMENTA ROMANIAE VATICANA”

„Creștinismul în spațiul românesc” este o temă propusă atenției noastre de domnul prof.dr. Ion Dumitriu Snagov în expoziția intinerantă intitulată „Monumenta Romaniae Vaticana” găzduită până în luna septembrie de Muzeul Județean de Istorie „Iulian Antonescu” - Bacău. La începutul anului 1996, sub patronajul sancționat de Papa Ioan Paul II, această expoziție a fost vernisată în Salonul Sixtin al Bibliotecii Vaticanului și dedicată celei de a 113-a aniversări a Arhiepiscopiei Catolice de București înființată la 27 aprilie 1883.

Piese expuse, opere rare și inedite de mare valoare artistică aparțin fondurilor Bibliotecii Apostolice și Arhivei Secrete a Vaticanului.

Istoria creștinismului românesc începe în timpurile apostolice cu Sf. Andrei, cel care a evanghelizat ținutul de la Dunărea de Jos și regiunile Mării Negre, înainte de a fi martirizat la Patras, și continuă până astăzi.

Manuscrisele, documentele și hărțile prezente în expoziție, evocă ideea de unitate creștină a Europei. Invazia otomană este chiar „pretext” de continuitate - aspectul politic declanșează într-un prim plan manifestarea culturală a credinței.

„Cronica de la Nurnberg”, „Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie”, „Profesiune de credință”, „Orologiul”, „Misalul”, „Ceasornicul domnilor”, „Învățăturile mitropolitului Varlaam”, „Prăznicarul”, și Școala Ardeleană, și Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Constantin Brâncoveanu, Petru Movilă, Antim Ivireanul, Dimitrie Cantemir, Ion Neculce, Horia, totul este imanență a divinului în creație și nume.

muzeolog, Iuliana ILIE

CARMEN POENARU

Un neobosit perfecționist

Zadarnic ar încerca cineva să găsească un model sau o raportare la altcineva pictoriței Carmen Poenaru. Dintre pictorii pe care i-am cunoscut, în ultimele decenii, direct prin operă sau din lecturi și vernisaje, Carmen Poenaru este cea mai rebelă, cu înclinații devastatoare pentru formele și formulele tradiționale sau învechite. În fiecare etapă spirituală parcursă își caută noi drumuri de acces către public, demolând, deconstruind, inventând și reinventând, combinând tipuri, genuri, modalități, mijloace și tehnici speciale de punere în pagină. Privindu-i lucrările ai sentimentul că pictura nu-și mai ajunge sieși. Personalitate accentuată, merge pe drumul său propriu de la suferință la bucurie, lucrările ei caracterizându-i pregnant eforturile de a-și depăși limitele, de a-și explora propriul EU. Inteligență superior construită, precisă dar și contradictorie până la limite greu acceptabile, Carmen Poenaru nu este deloc un interlocutor comod. Orice discuție cu ea despre artă sau viața creatorului, în general, capătă tensiuni dramatice. Sfășiată între conștiința vacuității și ineficienței sociale, împărțită între neliștea unei datorii încă neimplinite, devine refractară oricărei „convertiri” spre banalitate. Prin ceea ce crează caută o cheie universală care să îngăduie deschiderea oricărei inimi omenești spre frumos.

„Imaginea mea când lucrez este cea a situării într-un labirint, căruia caut să-i găsesc culoarele și ieșirile. Caut mereu, descopăr ceva nou, dar nu rămân

acolo pentru că ar însemna moartea mea ca artist. Cu fiecare etapă mă regăsesc în alt loc. Unde ajung nici eu nu știu” - ni se confesează artista. De aceea, creația ei are mereu ceva inedit, luxuriant prin linie și culoare. Formatul pânzelor cu unghiuri neașteptate și combinații ce măresc puterea de expresie, vastitatea semnelor presărate pe fondul vibrat cu pastă sau delicatețea și rafinamentul culorilor așezate cu știință aparte, compun spectacole de-a dreptul fascinante. Pânzele sale narează un fapt de viață cu implicații și înțelesuri profunde. Velocitatea tușei este accentuată de suprapuneri vi-guroase ale culorilor direct din tub, rezultând nuanțe delicate, uneori așezate cu discreție, alteori puternic contrastante. Desenul este puternic, dinamic, viguros întruchipând legende, povestiri, lumi în mișcare. Utilizarea cu preponderență a galbenului îi conferă solaritate și lumină concentrată. Ca puțini artiști, Carmen Poenaru întrunește, într-o singură ființă, două tipuri de creație: tipul arhitectonic și tipul liric, patosul constructivist și patosul sentimental. În îmbinarea elementului ideal cu o puternică forță de expresie consistă taina creației autentice și emoționante a acestei artiste, înzestrată cu un talent neobișnuit.

Vasile PRUTEANU

